

# SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Sportowa Szkoła Podstawowa nr 19  
im. Mikołaja Kopernika w Tychach

Do realizacji w latach 2022-2023

## WSTĘP

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na wytycznych następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U z 2021 r. poz. 1082)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U z 2020 poz. 2050)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2020 poz. 1449)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U z 2018 poz. 1679)
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 2009 nr 114, poz. 946)
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2022 poz. 1593)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. Z 2021 poz. 1119)
10. Zmieniające rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1386)
11. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449)
12. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2022/2023
13. Priorytety Śląskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2022/2023
14. Konwencja Praw Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120, poz. 526)
15. Statut szkoły
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem”  
Kornel Makuszyński

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Tworzy wspólną całość z wewnątrzszkolnym systemem oceniania oraz statutem naszej szkoły.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- analizę dokumentacji (wyniki klasyfikacji i promocji, analiza frekwencji, ocena efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wyniki sprawdzianów i egzaminów);
- wyniki ewaluacji programu wychowawczego i profilaktyki;
- wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego;
- obserwacje zachowań uczniów na przerwach, lekcjach, podczas zajęć świetlicowych oraz pozalekcyjnych, a także na wycieczkach i imprezach, akcjach szkolnych, prowadzone na bieżąco przez wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego;

- analizę dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej;
- analizę osiągnięć szkolnych;
- analiza przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w kalendarzu działań dydaktyczno -wychowawczym,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Program wychowawczo – profilaktyczny Sportowej Szkoły Podstawowej nr 19 w Tychach opracowany został z uwzględnieniem podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

## WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera na takich wartościach jak: prawda, uczciwość, mądrość, poczucie własnej wartości, tolerancja i partnerstwo. Wartości przyjęte przez naszą społeczność szkolną pozwalają na stworzenie jasnej wizji szkoły.

W swojej pracy zmierzamy do tego, aby absolwent naszej szkoły był odpowiedzialny za podejmowane przez siebie decyzje, wrażliwy na zło i krzywdę drugiego człowieka oraz był wyposażony w wiedzę i umiejętności ułatwiające mu osiągnięcie sukcesów na dalszych etapach kształcenia i właściwy start w dorosłe życie. Realizowany program klas sportowych wyposaża naszego ucznia w umiejętność konsekwentnego dążenia do celu z zachowaniem uczciwych zasad rywalizacji sportowej. Wizja ta sprzyja nie tylko procesowi wychowania, ale umożliwia także pozostawanie w zgodzie z priorytetami stanowiącymi podstawę tworzenia sylwetki absolwenta.

## MISJA SZKOŁY

1. Stwarzanie warunków wszechstronnego rozwoju ucznia.
2. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, wzajemnego zrozumienia i szacunku.
3. Zapewnienie równych szans edukacyjnych wszystkim uczniom.
4. Wzmacnianie słabych stron ucznia.
5. Przygotowanie uczniów do kontynuowania nauki na kolejnych etapach kształcenia.
6. Zapewnienie wszechstronnej pomocy pedagoga, psychologa i logopedy.
7. Rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów.
8. Doskonalenie planów i metod pracy.
9. Promowanie zdrowego stylu życia.
10. Skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.
11. Wspieranie rodziców w procesie kształcenia, opieki i wychowania.
12. Współtworzenie przez uczniów i pracowników szkoły atmosfery sprzyjającej nauce i wszechstronnemu rozwojowi.
13. Partnerskie współdziałanie z rodzicami, uczniami i społecznością lokalną.
14. Zapewnienie rodzicom stałego kontaktu z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem i dyrektorem.
15. Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych i akceptowanie odmienności.

## **CZTERY STREFY ROZWOJOWE**

Szkolny Program Wychowawczo -Profilaktyczny w Sportowej Szkole Podstawowej nr 19 im. Mikołaja Kopernika w Tychach ma na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju młodego człowieka i jest ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, emocjonalnej, duchowej oraz społecznej:

1. **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, formowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia;
3. **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. **duchowej**- ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

## **SYLWETKA ABSOLWENTA**

- Doskonale funkcjonowanie w swoim naturalnym otoczeniu: w domu i w szkole. Jest **pogodny**, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi. Traktuje naukę jako coś oczywistego, czasem nawet atrakcyjnego, choć na ogół uczy się bezkrytycznie wszystkiego;
- Jest **aktywny**. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w najróżniejszych jego odmianach. Chętnie podejmuje próby ekspresji artystycznej: miarę swoich możliwości śpiewa, gra, rysuje; ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki;
- Jest **ciekawym światem**. Chętnie gromadzi wiadomości, korzystając z różnych źródeł. Interesuje się otaczającym go światem, dostrzega jego złożoność, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo skutkowe. Stara się poszerzyć swoją wiedzę. Jest aktywny umysłowo- na ogół nie nudzi się;
- Jest **krytyczny**. Potrafi selekcionować i porządkować zdobywane informacje i ocenić ich przydatność do określonego celu;
- Jest **odpowiedzialny**. Stara się przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Cieszy się z sukcesów. Akceptuje porządki, ale jeśli jest w stanie- wytrwale i konsekwentnie szuka innych rozwiązań. Napotykając na problem, stara się go rozwiązać. Jeśli trzeba, zwraca się o pomoc do osób ze swojego najbliższego otoczenia i korzysta z niej. Potrafi świadomie dążyć do usprawnienia swojego warsztatu pracy:

wykorzystania nowych źródeł wiedzy, opanowania nowych narzędzi. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności.

- Jest **otwarty**. Wykorzystuje możliwości, jakie stwarzają mu dom i szkoła. Rozumie (choć nie znaczy to już, że przyjmuje bezkrytycznie) ograniczenia wynikające z jego wieku. Chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty, prezentuje swój punkt widzenia i rozważa poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.
- **Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi**. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi zasadami. Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami; potrafi planować swoje działania;
- Jest **prawy**. Rozróżnia dobre i złe uczynki. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje;
- Jest **punktualny**. Dotrzymuje terminów. Ma poczucie czasu i umie zaplanować swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych ludzi;
- Jest **rozważny**. Zna zagrożenia występujące w jego środowisku; modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny;
- Jest **tolerancyjny**. Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym. Stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego.

Absolwent sprawnie komunikuje się w języku polskim, korzystając ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyrażając swoje myśli i przeżycia w formie pisemnej i ustnej. Potrafi wykorzystywać informacje z różnych źródeł z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej. Ma krytyczne spojrzenie na oferty mediów i dokonuje właściwego wyboru w korzystaniu ze środków masowej komunikacji. Posiada umiejętności dbania o własne zdrowie i innych ludzi.

## **NADRZĘDNE CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO**

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły zawiera treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Jest realizowany przez wszystkich nauczycieli, dla których nadrzędnym celem wychowawczym szkoły jest człowiek wszechstronnie wykształcony, twórczy, wrażliwy i prawy. W związku z tym nauczyciele w swojej pracy wychowawczej i profilaktycznej, w szczególności:

1. stwarzają warunki do wszechstronnego rozwoju ucznia; rozbudzają i wspierają jego zainteresowania,
2. integrują działania wychowawcze domu, szkoły i środowiska zmierzające do wszechstronnego rozwoju ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia postaw prospołecznych oraz zdolności muzycznych
3. dostarczają wiedzy na temat problematyki zagrożeń narkomanią oraz społeczno-kulturowych norm etycznych i kształtują zgodne z nimi postawy,
4. przekazują dzieciom tradycje narodowe oraz wartości kulturowe,
5. troszczą się o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

### **Zasady pracy wychowawczej i profilaktycznej obowiązujące wszystkie podmioty procesu wychowawczego:**

1. Rozmowy dotyczące indywidualnych osób mają charakter poufny i nie mogą być wykorzystane bez zgody rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
2. Rodzice i prawni opiekunowie mają niekwestionowane prawo do decydowania o sposobie podejmowanych w stosunku do ich dzieci czynności.
3. Uczniowie są traktowani podmiotowo z pełnym szacunkiem dla ich osobowości.
4. System wychowawczy opiera się na tolerancji, ale nie na pobłażliwości. Wszyscy są odpowiedzialni za poszanowanie wspólnego dobra – dbają o wygląd szkoły, jej estetykę, wystrój sal lekcyjnych i otoczenie.
5. Istotnym elementem programu wychowawczego jest kształtowanie i konsekwentne wymaganie od uczniów poczucia odpowiedzialności, zdyscyplinowania, odwagi, kultury osobistej, ujawniania zła i właściwych sposobów jego zwalczania we wszystkich formach działalności szkoły.

### **Rola monitoringu w szkole:**

1. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkole działa szkolny system monitoringu CCTV.
2. Kamery wizyjne obejmują następujące obszary:
  - wejście do szkoły (kamera zewnętrzna) - 1 stanowisko,
  - wejście do szkoły (hol szkolny) - 1 stanowisko,
  - drugie wejście do szkoły (kamera zewnętrzna i wewnętrzna) - 2 stanowiska

- I piętro - 6 stanowiska (kamery obejmują korytarze i szafki szkolne)
  - II piętro - 4 stanowiska (kamery obejmują korytarze i szafki szkolne)
  - wejście do szkoły (hol szkolny, woźniówka) - 1 stanowisko
  - korytarze (obiekt sportowy) - 2 stanowiska
  - łącznik - 1 stanowisko
  - korytarz przy wejściu do sekretariatu - 1 stanowisko
  - parter (szafki przy bibliotece, szafki uczniowskie przy sali nr 8, 3 i 4) - 4 stanowiska
  - plac zabaw - 2 stanowiska
3. Prowadzenie bieżącego monitoringu i rejestracji obrazu zwiększa bezpieczeństwo, komfort pracy i nauki uczniów oraz pracowników szkoły i osób pozostałych, przebywających na terenie szkoły.
  4. Niewłaściwe zachowanie uczniów, agresja fizyczna, wybryki, akty chuligaństwa, zastraszanie, niszczenie mienia szkolnego, kradzieże, wymuszenia, czyny karalne, wizyty osób postronnych i niepowołanych, itp. są kontrolowane, dokumentowane i w razie konieczności odtwarzane.
  5. Zarejestrowany materiał przechowywany jest na twardym dysku rejestratora maksymalnie 12 dni.
  6. Zarejestrowane sytuacje mogą być wykorzystane do udowodnienia niewłaściwego zachowania się ucznia, złamania regulaminu, konsekwencją, czego może być obniżenie oceny z zachowania.
  7. Materiał zarejestrowany w szkolnym systemie monitoringu CCTV może być także przekazany Policji, jako materiał potwierdzający dokonanie czynu karnego przez ucznia.
  8. Prawo wglądu do zarejestrowanego zdarzenia mają rodzice/prawni opiekunowie uczniów, wobec których stwierdzono zachowania wymienione w pkt 4.
  9. Udostępnienie obrazu zdarzeń nie może naruszać praw osób w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych.
  10. Monitoring rozbudza świadomość samodyscypliny dotyczącej właściwego, kulturalnego zachowania się w miejscu publicznym, jakim jest szkoła.
  11. Monitoring może być wykorzystany do promowania i nagradzania prawidłowych postaw i zachowań uczniowskich.
  12. Za prawidłowe funkcjonowanie monitoringu odpowiedzialny jest dyrektor szkoły.

## CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Sportowa Szkoła Podstawowa nr 19 w Tychach ma swego patrona, logo i sztandar. Do najważniejszych uroczystości tworzących ceremoniał szkolny zaliczamy rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, uroczystości związane ze świętami narodowymi, tradycje i obyczaje szkoły. Uroczystości i imprezy wynikające z tradycji szkoły (zostaną zorganizowane w przypadku zniesienia stanu epidemicznego w kraju):

IMPREZA SZKOLNA	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
Tydzień Profilaktyki Chorób Zakaźnych	Wrzesień 2022r.	p. A. Błasiak, p. K. Botor-Foltyn, p. B. Jagoda, p. I. Kusińska wychowawcy klas
Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego	Październik 2022r.	p. A. Błasiak, p. K. Botor-Foltyn, p. B. Jagoda
Dzień Edukacji Narodowej	Październik 2022r.	p. J. Wiśniewska, p. K. Sokół, p. M. Rosiek, p. G. Kowalczyk-Pańska
Święto Niepodległości	Listopad 2022r.	p. A. Bielska, p. I. Kusińska, p. E. Kałęka- Okoń, p. A. Michalska
Andrzejki	Listopad 2022r.	wychowawcy klas
Mikołajki	Grudzień 2022r.	wychowawcy klas
Jasełka	Grudzień 2022r.	p. Chrószcz, p. Wajdner-Mazgaj, p. Śliwińska, p. G. Kowalczyk-Pańska

Wigilia	Grudzień 2022r.	wychowawcy klas
Dni otwarte dla przedszkoli	Luty 2023r.	p. A. Józefowska, p. B. Ryś, p. D. Cichosz i wszyscy pozostali nauczyciele nauczania zintegrowanego
Walentynki	Luty 2023r.	samorząd uczniowski
Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją	Luty 2023r.	p. A. Błasiak, p. K. Botor-Foltyn, p. B. Jagoda
Pasowanie na czytelnika	Luty/Marzec 2023r.	p. L. Franczak, p. U. Madej
Światowy Dzień Zespołu Downa	Marzec 2023r.	p. A. Błasiak, p. K. Botor-Foltyn, p. B. Jagoda
Światowy Dzień Świadomości Autyzmu	Kwiecień 2023r.	p. A. Błasiak, p. K. Botor-Foltyn, p. B. Jagoda
Dzień Ziemi	Kwiecień 2023r.	p. J. Jakubowska-Mróż, p. I. Kusińska, p. A. Strzępek, p. M. Strzępek
Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja	Maj 2023r.	p. M. Profaska, p. I. Grabowska, p. W. Peroń, D. Wosz
Oddychaj pełną piersią – szkodliwość palenia papierosów	Maj 2023r.	p. A. Błasiak, p. B. Jagoda, p. K. Botor-Foltyn
Dzień Sportu i Dzień Dziecka	Czerwiec 2023r.	p. E. Wodo, p. B. Baranowska, p. R. Majcherczyk, p. W. Jagielka p. A. Radek i wszyscy pozostali nauczyciele wychowania fizycznego i trenerzy
„Dobre słowo”	Czerwiec 2023r.	p. A. Błasiak, p. B. Jagoda, p. K. Botor-Foltyn, p. A. Wajdner- Mazgaj, p. A. Wiśniewska, samorząd uczniowski
Rozpoczęcie roku szkolnego 2023/2024 dla klas pierwszych szkoły podstawowej	Wrzesień 2023r.	p. E. Kościelny, p. B. Grudzińska-Celer, p. M. Draczyńska, p. G. Kowalczyk-Pałuska, p. W. Majcherowicz samorząd uczniowski

#### **ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY. SUKCESY I PORAŻKI WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE. POTRZEBY NAUCZYCIELI I UCZNIÓW.**

Sukcesy i porażki wychowawcze i profilaktyczne:

- szkoła w opinii uczniów, rodziców i nauczycieli jest bezpieczna,
- szkoła posiada wypracowane procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń,
- pedagodzy i psycholog szkolny prowadzili w trakcie trwania edukacji zdalnej oraz nauczania stacjonarnego działania o charakterze profilaktycznym,
- bibliotekarze szkolni podczas trwania edukacji zdalnej oraz nauczania stacjonarnego prowadzili działania informacyjne o charakterze czytelniczym i ciekawe akcje,
- uczniowie w trudnej sytuacji mogą liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli, wychowawców, trenerów, pedagogów i psychologa szkolnego oraz dyrekcji szkoły,
- rodzice korzystają z pomocy nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologa szkolnego przy rozwiązywaniu trudności,
- uczniowie biorą czynny udział w treningach oraz zawodach sportowych, osiągają na tym polu sukcesy,
- na terenie naszej szkoły uczniowie nie spotkali się z zażywaniem narkotyków, substancji psychoaktywnych jakimi są substancje psychotropowe, środki zastępcze oraz nowe substancje psychoaktywne, anabolików i sterydów oraz nie wiedzą o spożywaniu alkoholu na terenie szkoły,
- uczniowie brali udział w treningach sportowych,
- w szkole diagnozuje się zachowanie uczniów, a wyniki diagnozy są wskazówką do

pracy z dzieckiem – analiza przyczyn złego postępowania, rozwiązywanie problemów wychowawczych w grupie i indywidualnie,

- w szkole podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze i profilaktyczne mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań,
- na terenie szkoły doszło do cyberprzemocy,
- przeciętna motywacja uczniów do nauki.

### **Diagnoza zagrożeń:**

W szkole została przeprowadzona diagnoza zagrożeń dla uczniów w wyniku następujących działań poprzez:

- ankiety skierowane do uczniów, ich rodziców i nauczycieli,
- rozmowy indywidualne i wywiady przeprowadzone z uczniami, ich rodzicami oraz nauczycielami, bieżące obserwacje zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych,
- rozmowy telefoniczne, kontakt SMS-owy i mailowy z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami, pedagogami i psychologiem szkolnym podczas pandemii Covid-19,
- analizy dokumentacji: Librus, dokumentacja wychowawcy klasy, dokumentacja pedagogów i psychologa szkolnego, notatki służbowe, indywidualnie zawierane kontrakty.

Stwierdzono następujące problemy/ zagrożenia:

- występowanie przemocy fizycznej i słownej w takich miejscach jak: toaleta, szatnia, korytarze, boisko szkolne a także podczas przerw,
- problemy uczniów z koncentracją uwagi,
- niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń – uczeń oraz uczeń – nauczyciel,
- w niektórych przypadkach nierespektowanie przez uczniów norm społecznych, używanie przez dzieci wulgaryzmów, niska kultura języka, konflikty rówieśnicze,
- w niektórych przypadkach brak pewności siebie, nieumiejętność stawiania granic,
- w niektórych przypadkach małe zaangażowanie rodziców w proces rozwoju dziecka i życie szkoły,
- w niektórych przypadkach niesystematyczne uczestniczenie uczniów w zajęciach prowadzonych w formie online,
- bezrefleksyjne użytkowanie przez uczniów portali społecznościowych i związane z tym zagrożenia aktami cyberprzemocy,
- nadmierne użytkowanie sprzętu elektronicznego i związane z tym uzależnienie od nich,
- przypadki naruszenia dyscypliny szkolnej (np. kradzieże, wagary, niszczenie mienia szkolnego, naruszanie nietykalności cielesnej, przemoc i agresja rówieśnicza),
- trudności w radzeniu sobie z emocjami (niedojrzałość emocjonalna),
- w niektórych przypadkach brak umiejętności społecznych,
- niewłaściwe zachowania podczas przerwy – nieprzestrzeganie zasad, niebezpieczne zabawy,
- uwagi niektórych rodziców dotyczące funkcjonowania świetlicy szkolnej.

Z przeprowadzonych badań wynika, że zjawisko sięgania po alkohol, papierosy, sterydy, narkotyki i dopalacze rozpoczyna się już w szkole podstawowej. Papierosy (i coraz częściej e-papierosy) są substancją uzależniającą najbardziej rozpowszechnioną wśród uczniów, co potwierdzają przeprowadzone badania wśród rodziców i uczniów. Wszystkie grupy ankietowanych wykazały istnienie przemocy w szkole, co jest sygnałem do podjęcia działań profilaktycznych. Należy na godzinach wychowawczych położyć nacisk na rozmowy, pogadanki, warsztaty na temat: czym jest agresja, jakie są jej rodzaje, mechanizmy powstawania, metody radzenia sobie z własną i cudzą agresją. Zajęcia tego rodzaju mają na celu dostarczenie uczniom informacji oraz nabywanie umiejętności typu asertywność, znajomość i obrona własnych praw, umiejętności interpersonalne w kontaktach z innymi.

Dane z badań czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzonych w pierwszym tygodniu września 2022 r. wskazują, że planując działania należy kłaść nacisk min. na pomaganie młodzieży budować spójną hierarchię wartości, właściwe poczucie własnej wartości i akceptację siebie. Ponadto ważne jest niwelowanie postaw agresywnych w interakcjach dzieci i młodzieży poprzez dostarczenie wiedzy na temat pokojowego sposobu rozwiązywania konfliktów. Należy uczyć dzieci i młodzież zdrowego stylu życia oraz umiejętności realizowania swoich potrzeb w sposób dojrzały, nienaruszający godności i bezpieczeństwa innych.



Istotne jest uświadamiać uczniom, że udział w zajęciach dodatkowych poszerza ich zainteresowania i tym samym może zapobiegać uzależnieniom. Należy także zwiększyć skalę działania poszerzającą wiedzę na temat uzależnień.

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet, które były przeprowadzone w roku szkolnym 2021/2022 konieczne jest podjęcie pracy wychowawczej z dziećmi w kierunku konstruktywnych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach szkolnych oraz wskazane dzieciom źródeł i możliwości korzystania z profesjonalnej pomocy. Warto włączyć uczniów w pomoc rówieśnikom rozwijając ich inteligencję emocjonalną, uczyć rozwiązywania konfliktów w sposób akceptowalny społecznie, a także kontynuować uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z zażywania substancji psychoaktywnych.

W dalszym ciągu powinno się motywować uczniów do nauki oraz kontynuować działania wychowawcze i profilaktyczne promujące zdrowe odżywianie, rekreację, zdrowy styl życia, bezpieczeństwo. Należy wspierać uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich rodziców i nauczycieli.

Najsukuteczniejszym środkiem zapobiegania nagannym zachowaniom jest konsekwencja w działaniu, a więc przestrzeganie procedur, regulaminów, zarządzeń. Wskazana jest przy tym ścisła współpraca z rodzicami uczniów. Kolejnym zadaniem nauczycieli i wychowawców jest podniesienie świadomości rodziców w kwestii ich zaangażowania w sprawy szkolne swoich dzieci. Należy wspierać rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i skutecznej komunikacji z dziećmi.

Aby wesprzeć uczniów w rozwoju społecznym, należy podejmować działania integrujące zespoły klasowe, organizować imprezy i uroczystości szkolne oraz klasowe (np. kultywowanie urodzin), warsztaty, wycieczki, gdyż w dużej mierze czynniki te wpływają na pozytywną atmosferę w klasie i szkole. Należy również zwracać większą uwagę na dobre zachowanie uczniów, chwalić i nagradzać pozytywne zachowania, dyskutować na lekcjach wychowawczych o szacunku i życzliwości wobec siebie, podkreślać wagę zasad i norm społecznych.

W roku szkolnym 2022/2023, podobnie jak w ubiegłych latach szkolnych, należy zorganizować spotkania z przedstawicielami różnych instytucji m.in.: Komendy Miejskiej Policji w Tychach oraz Straży Miejskiej, w celu przeprowadzenia pogadanki na temat odpowiedzialności karnej uczniów. Ponadto należałoby zorganizować zajęcia tematyczne prowadzone przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tychach - zajęcia antystresowe, budujące zespół klasowy, rozwijające prawidłową komunikację rówieśniczą, dotyczące tematyki przemocy rówieśniczej oraz poznania sposobów efektywnego uczenia się.

Wskazane jest kontynuowanie i ciągłe organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki uniwersalnej, której celem ma być opóźnianie inicjacji i przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych.

### **Diagnoza potrzeb i zasobów (źródła zewnętrznego i wewnętrznego wsparcia wychowawczego i profilaktycznego):**

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowano na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, potrzeb nauczycieli i potrzeb rodziców. Do diagnozy wykorzystano wyniki przeprowadzonych ankiet dla uczniów, nauczycieli i rodziców, obserwację uczniów w środowisku szkolnym, doświadczenia wypływające z indywidualnych kontaktów z rodzicami i prawnymi opiekunami, a także z uczniami, nauczycielami i wychowawcami, wnioski płynące z rozmów telefonicznych, kontaktów SMS-owych i mailowych z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami, pedagogami i psychologiem szkolnym podczas pandemii Covid-19, wnioski z dyskusji w zespołach samokształceniowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zdiagnozowano następujące potrzeby nauczycieli, uczniów i rodziców:

- potrzebę odbudowania i rozwijania relacji uczeń – nauczyciel,
- potrzebę wsparcia, akceptacji, zrozumienia uczniów ze strony nauczycieli,
- potrzebę wsparcia nauczycieli i potrzebę zrozumienia, wyrozumiałości nauczycieli względem siebie,
- potrzebę wsparcia procesu integracji zespołów klasowych,
- potrzebę motywowania uczniów do nauki,
- potrzebę pokazywania różnych sposobów uczenia się i poprawy koncentracji,
- potrzebę rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych,
- potrzebę odbudowania relacji uczeń – uczeń, potrzebę integrowania zespołów klasowych (m.in. poprzez organizowanie zajęć integracyjnych, wspólne wyjścia, wycieczki, imprezy klasowe),
- potrzebę rozmowy o emocjach, problemach i lękach z nauczycielami, wychowawcami, pedagogami i psychologiem szkolnym,

- potrzebę pokazywania uczniom dobrego przykładu jak dbać o siebie; dzielenia się radami, pomysłami, co robić, żeby lepiej się czuć,
- potrzebę rozwijania mocnych stron dzieci,
- potrzebę pomocy w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych,
- potrzebę podejmowania różnego typu działań profilaktycznych (tematyka: nadmierne korzystanie z Internetu, telefonów komórkowych, uzależnienie od gier komputerowych, cyberprzemoc, kultura języka w Internecie, szacunek do drugiego człowieka),
- potrzebę zwrócenia większej uwagi na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży oraz nauczycieli,
- potrzebę przypominania zasad zachowania uczniów w szkole,
- potrzebę dbania o wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze fizycznym, psychicznym, społecznym, duchowym,
- udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wzmocnienie autorytetu nauczyciela,
- potrzebę zorganizowanie zewnętrznego wsparcia dla nauczycieli i wychowawców, superwizje.

### **Posiadane zasoby:**

wykwalifikowana kadra pedagogiczna, specjaliści: pedagodzy szkolni i psycholog szkolny, logopeda, nauczyciele wspomagający, nauczyciele rewalidacji, sale lekcyjne wyposażone w pomoce dydaktyczne, świetlica szkolna, gabinet pedagogów i psychologa szkolnego, salka korekcyjna, biblioteka i czytelnia multimedialna, stołówka, sklepik szkolny, pracownie komputerowe, boiska szkolne, plac zabaw, basen, monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, Rada Rodziców, baza szkoły wyposażona w pomieszczenie do prowadzenia zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz udzielania wsparcia emocjonalnego w trudnych sytuacjach (gabinet terapeutyczny), szkolne i pozaszkolne osiągnięcia uczniowskie, wsparcie, jakie szkoła uzyskuje od pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tychach; współpraca z Komendą Miejską Policji w Tychach, Strażą Miejską w Tychach, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tychach, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tychach, Stowarzyszeniem Trzeźwość Życia, kuratora mi społeczni, ośrodkami doskonalenia nauczycieli, Mediateką, organizacjami pozarządowymi.

### **Identyfikacja skutecznych i nieskutecznych metod wychowawczych i profilaktycznych:**

Utrzymanie dotychczasowych działań, które w ocenie uczniów, rodziców i nauczycieli są prawidłowo realizowane, a założone efekty potwierdziły się:

- utrzymanie bezpieczeństwa w szkole,
- lista procedur będzie uaktualniana na bieżąco zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i pojawieniem się sytuacji kryzysowej w szkole,
- procedury dotyczące bezpieczeństwa (stan epidemiologiczny),
- podejmowanie ciekawych akcji przez Samorząd Szkolny,
- organizowanie akcji i warsztatów profilaktycznych,
- uczestniczenie w życiu kulturalnym, przeżywanie i rozumienie tradycji i dziedzictwa kulturowego, kształtowanie poczucia tożsamości lokalnej, narodowej i szacunku dla niej,
- w ramach realizacji programu będziemy współpracować z dotychczasowymi instytucjami jak również nawiązywać kontakty z nowymi; uczniom i ich rodzicom stworzymy możliwość korzystania ze wsparcia profesjonalnych instytucji współpracujących w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczniowie będą osiągać na miarę swoich możliwości wyniki w sporcie i nauce, rozwijać zdolności i uzdolnienia, podejmować aktywność twórczą,
- wspieranie i edukowanie rodziców przez nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologa szkolnego,
- pedagogizacja rodziców podczas spotkań z rodzicami,
- organizacja zajęć z zakresu radzenia sobie ze stresem i emocjami jak również komunikacji interpersonalnej, nawiązywania relacji i kontaktów z rówieśnikami,
- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
- rozpowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- poruszanie podczas rozmów z uczniami tematu wagi sportu oraz ruchu w życiu codziennym oraz z zagrożeniami wynikającymi z deficytu snu u dzieci i młodzieży,

- spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Tychach - prelekcje, warsztaty, pogadanki (w przypadku zniesienia stanu epidemicznego w kraju),
- spotkania z pracownikami Straży Miejskiej w Tychach - prelekcje, warsztaty dotyczące szeroko rozumianej przemocy rówieśniczej,
- spotkania z pracownikami Komendy Miejskiej w Tychach – prelekcje dotyczące znajomości prawa oraz szeroko rozumianej agresji i przemocy rówieśniczej,
- organizacja spotkań z instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami itp. wspomagającymi wychowawczą rolę szkoły – zgodnie z potrzebami i możliwościami.

#### **Poprawa dotychczasowych działań, które są prowadzone w szkole:**

- uczniowie będą motywowani do procesu uczenia się,
- pokazywanie różnych sposobów uczenia się i poprawy koncentracji,
- wyposażanie uczniów w umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- podejmowanie działań mających na celu ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole (przezwiśka, zaczepki, prowokacje, agresja fizyczna),
- edukowanie dzieci na temat wpływu nowoczesnych technologii na życie i rozwój młodego człowieka,
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności dbania o swoje granice (postawa asertywna), przestrzegania norm i zasad, poszanowania autorytetów, poszukiwania własnego systemu wartości,
- systematyczna współpraca grona pedagogicznego,
- systematyczna współpraca z rodzicami,
- poprawa funkcjonowania świetlicy szkolnej (organizowanie zajęć tematycznych, pomoc w odrabianiu zadań domowych, weryfikacja osób odbierających dzieci z klas I-III ze świetlicy).

#### **PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU**

##### **Dyrekcja szkoły:**

- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych
- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań

##### **Wychowawca:**

- utrzymywanie pozytywnych relacji osobowych z uczniami
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym
- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, wspieranie jego rozwoju i usamodzielniania się
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, psychologiem, pedagogiem, pielęgniarką szkolną
- permanentne podnoszenie posiadanych kompetencji wychowawczych
- diagnozowanie sytuacji rodzinnej uczniów
- diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów oraz procesów interpersonalnych zachodzących w klasie
- dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym
- obserwowanie zachowania i postępów uczniów w nauce
- udzielanie uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysów osobistych, rodzinnych lub szkolnych
- organizowanie różnych form pomocy dla uczniów
- praca indywidualna i grupowa z uczniami potrzebującymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- prowadzenie lekcji wychowawczych (szkodliwość alkoholu, papierosów, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, uzależnienia od multimediiów, zagrożenia związane z nowoczesnymi technologiami, problematyka okaleczania się, prób samobójczych, przynależności do sekt, zdrowego stylu życia, zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa, agresji i przemocy, doradztwa zawodowego)

### **Nauczyciel współorganizujący kształcenie specjalne:**

- prowadzenie wspólnie z innymi nauczycielami zajęć edukacyjnych
- realizacja zintegrowane działania i zajęcia określone w programie
- prowadzenie wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup wychowawczych pracy wychowawczej z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym
- uczestniczenie, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli, specjalistów i wychowawców grup wychowawczych
- udzielanie pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom, specjalistom i wychowawcom grup wychowawczych realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym
- prowadzenie innych zajęć odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów

### **Pedagog i psycholog:**

- rozpoznawanie problemów wychowawczych szkoły
- aktywny udział w realizacji działań wynikających z doraźnych potrzeb i planowej realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego
- wspieranie wychowawcy i pozostałych pracowników szkoły w realizacji ich zadań, praca w strukturach szkoły
- praca indywidualna i grupowa z uczniami oraz rodzicami potrzebującymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- otoczenie opieką uczniów, w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wychowawczych
- prowadzenie działań związanych z zakresem profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży
- prowadzenie badań diagnostycznych dzieci i młodzieży
- prowadzenie z uczniami, wychowawcami, rodzicami i nauczycielami działań z zakresu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
- prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego

### **Pedagog specjalny:**

- współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
  - a) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
  - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,
  - c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
  - d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- współpraca z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,

d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;

- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami;
- przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły.

#### **Bibliotekarz:**

- stałe wzbogacanie księgozbioru i wideoteki w zakresie tematyki profilaktycznej i wychowawczej
- promowanie kultury czytelniczej

#### **Doradca zawodowy:**

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego oraz koordynacja jego realizacji
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia

#### **Wymagania stawiane innym nauczycielom:**

- podczas każdej lekcji nauczyciel swoją postawą i przez stwarzanie konstruktywnych sytuacji wychowawczych uczy systematyczności, dokładności, punktualności, przestrzegania obowiązujących norm, pracowitości, podnosi poczucie własnej wartości uczniów i dąży do wypracowania przez nich samokrytycyzmu
- naucza poprawnej komunikacji i współpracy w grupie, zapoznaje z zasadami kultury życia codziennego, uczy troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo oraz dba o poprawne wyrażanie się uczniów
- nauczyciel powinien wykorzystywać treści nauczanego przedmiotu do ukazania ogólnoludzkich wartości, przebiegu procesu podejmowania decyzji i ich skutków, sposobów rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych i dokonywania właściwych wyborów, znaczenia tradycji rodzinnych, religijnych, regionalnych i narodowych dla poczucia tożsamości człowieka, wartości rodziny w życiu człowieka, piękna przyrody oraz zagrożeń, jakie może stanowić ona wobec ludzi
- praca indywidualna i grupowa z uczniami potrzebującymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- prowadzenie przez nauczycieli biologii, chemii, wychowania do życia w rodzinie, informatyki oraz wos-u lekcji z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki (szkodliwość alkoholu, papierosów, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, uzależnienia od multimediiów, zagrożenia związane z nowoczesnymi technologiami, problematyka okaleczania się, prób samobójczych, przynależności do sekt, zdrowego stylu życia, zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa, agresji i przemocy, doradztwo zawodowe)

#### **Rodzice:**

- aktywne, zaangażowane uczestniczenie w realizacji programu, czyli: należyte wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, ścisła współpraca z kadrami pedagogicznymi, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju dzieci
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach szkoleniowych
- podejmowanie wspólnych zadań, współudział w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły, inicjowanie i organizowanie imprez oraz akcji szkolnych
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców
- udział w ewaluacji programu poprzez wyrażanie opinii o szkole

### **Samorząd uczniowski:**

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych

### **Środowisko lokalne:**

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tychach, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Grupa ds. nieletnich Komendy Miejskiej Policji w Tychach, Sąd Rodzinny, Ośrodek Pieczy Zastępczej „KWADRAT”, Straż Miejska w Tychach, Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Stowarzyszenie Trzeźwość Życia) i inne.

## **WYBÓR PRIORYTETÓW ORAZ OKREŚLENIE CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH. USTALENIE PLANU DZIAŁAŃ**

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, jest podstawą podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy określono najważniejsze problemy (priorytety), którymi szkoła decyduje się zająć. Przy wyborze problemu kierowano się również wartościami uznawanymi przez społeczność szkolną oraz wzięto pod uwagę tradycje, święta i uroczystości ważne z punktu widzenia szkoły.

Przytoczone dane z badań wskazują, że planując działania należy położyć nacisk na:

- budowanie, wzmacnianie relacji pomiędzy uczniami,
- budowanie, wzmacnianie relacji pomiędzy uczniami a nauczycielami,
- motywowanie do podejmowania aktywności związanej z nauką,
- dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów,
- prowadzenie systematycznej obserwacji wahań nastrojów, obniżenia motywacji i problemów z koncentracją uwagi.

Podsumowując wyniki ankiet zdiagnozowano następujące czynniki chroniące:

- posiadania mentora,
- udziału w dodatkowych zajęciach,
- aktywny udział w życiu duchowym,
- wsparcie rodziców,
- przekonanie, iż nauka w szkole pomoże osiągnąć cele życiowe.

Czynniki chroniące nie usuwają negatywnych doświadczeń lub niekorzystnych czynników z życia dorastającego człowieka, lecz pomagają mu zmagać się z nimi z dobrym skutkiem. Działanie czynników chroniących polega na zwiększaniu ogólnej odporności młodego człowieka, wyzwaniu motywacji i energii do walki z przeciwnościami.

Szkoła posiada system interwencji wychowawczych oraz zestaw procedur wewnątrzszkolnych, które zawierają zasady postępowania wobec uczniów łamiących regulaminy szkolne. Statut Szkolny zawiera kary porządkowe, które mogą być stosowane w stosunku do uczniów, którzy nie wywiązują się ze spoczywających na nich obowiązków.

### **PLANY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE KLAS**

Opracowanie strategii działań wychowawczo-profilaktycznych w klasie jest przeniesieniem zamierzeń zawartych w szkolnym programie na warunki klasy. Adaptacji dokonuje się z uwzględnieniem specyficznego zapotrzebowania danej klasy. Osobą odpowiednią i kompetentną do przygotowania planu jest wychowawca klasy.

**SFERA ROZWOJU PSYCHICZNEGO I SPOŁECZNEGO:**

CELE CZĄSTKOWE	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
<p>Uczucie przynależności, wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulacja rozwoju postaw prospołecznych. Integracja zespołów klasowych. Integracja cudzoziemców. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas pierwszych i czwartych</li> <li>- prowadzenie w klasach zajęć integracyjnych sprzyjających budowaniu pozytywnych więzi uczniowskich, umacnianiu wiary w własne siły</li> <li>- organizowanie działań integracyjnych (spotkania, wyjścia, wycieczki)</li> <li>- celebrowanie różnych uroczystości uczniów (np. urodzin)</li> <li>- kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji dla obowiązków szkolnych</li> <li>- kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji</li> <li>- kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb</li> <li>- rozwijanie umiejętności pracy w grupie, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów</li> <li>- stworzenie możliwości pracy w parach, grupach, zespołach</li> <li>- uczenie współpracy i współdziałania</li> <li>- zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania, funkcjonowania, przejawów i skutków dyskryminacji</li> <li>- wdrażanie do poszanowania mienia własnego, szkolnego i społecznego</li> <li>- wdrażenie do profilaktyki rówieśniczej</li> <li>- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze społecznością lokalną - rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej (udział w akcjach charytatywnych, zbiórkach dla najbardziej potrzebujących na terenie szkoły i poza nią)</li> <li>- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych</li> <li>- monitorowanie procesu grupowego</li> <li>- działań zmierzających do integracji nauczyciela z grupą klasową:</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	<p>kształtowanie poczucia wzajemnego zaufania, usprawnianie komunikacji interpersonalnej na drodze nauczyciel – uczeń, uczeń – nauczyciel</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole</li> <li>– uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i innych formach doskonalenia zawodowego w zakresie pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy (w miarę potrzeb).</li> </ul>		
Znajomość zasad i mechanizmów funkcjonowania szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zapoznanie uczniów klas pierwszych i ich rodziców ze Statutem Szkoły programami: wychowawczo-profilaktycznym, WSO, Procedurą i strategią działań wychowawczych i zapobiegawczych, dokumentami związanymi z funkcjonowaniem szkoły w okresie epidemii</li> <li>– uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w środowisku szkolnym i klasowym</li> <li>– regularne przypominanie norm i zasad życia społecznego</li> </ul>	wychowawcy	wrzesień
<p>Wspomaganie rozwoju emocjonalnego uczniów.</p> <p>Wychowanie do wrażliwości naprawdę, dobro i piękno. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego.</p> <p>Profilaktyka zdrowia psychicznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie odpowiedzialności za własny dobrostan psychofizyczny</li> <li>– wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć i radzenia sobie z nimi</li> <li>– wspomaganie w rozpoznaniu mocnych i słabych stron, predyspozycji oraz zainteresowań</li> <li>– kształtowanie umiejętności dokonywania autorefleksji (wyciąganie właściwych wniosków)</li> <li>– kształtowanie umiejętności kierowania swoim zachowaniem i podejmowania odpowiedzialności za nie</li> <li>– wspomaganie w wzmacnianiu poczucia własnej wartości</li> <li>– wspomaganie w budowaniu samoakceptacji i samokontroli</li> <li>– wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro</li> <li>– zwiększenie wrażliwości uczniów naprawdę, dobro i piękno</li> <li>– omawianie zagadnień dotyczących stresu i sposobów radzenia sobie z nim</li> <li>– propagowanie wiedzy na temat zdrowia psychicznego wśród uczniów, rodziców i nauczycieli</li> <li>– udział w akcjach organizowanych przez różne instytucje mające na celu zapobieganie chorobom psychicznym i zachowaniom suicydalnym wśród młodzieży</li> </ul>	wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny



<p>Umiejętność wykorzystywania własnego potencjału z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju przez nabywanie umiejętności przez działanie</li> <li>– rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów</li> <li>– kształtowanie umiejętności efektywnego uczenia się</li> <li>– rozbudzanie ciekawości poznawczej, rozwijanie zdolności kreatywnego myślenia, doskonalenie umiejętności analityczno-syntetycznych</li> <li>– zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości</li> <li>– rozwijanie potencjału uczniów poprzez rozbudzanie i poszerzanie ich talentów, zainteresowań i uzdolnień w sprzyjających do tego warunkach</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
<p>Bezpieczeństwo ucznia w szkole.</p> <p>Bezpieczeństwo ucznia w przestrzeni informatycznej i medialnej - kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zabezpieczenie uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz (monitoring, domofon, rejestr wejść i wyjść ze szkoły)</li> <li>– przestrzeganie procedur obowiązujących na terenie szkoły związanych z bezpieczeństwem uczniów</li> <li>– obowiązkowa dezynfekcja rąk przez osoby wchodzące do szkoły</li> <li>– wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych</li> <li>– uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych</li> <li>– permanentne wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem</li> <li>– doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów</li> <li>– eliminowanie zagrożeń pożarowych i biologicznych</li> <li>– zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy i odpoczynku między lekcjami</li> <li>– przeciwdziałanie agresji i przemocy (w tym cyberprzemocy) w szkole</li> <li>– uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy słownej, fizycznej, seksualnej i cyberprzemocy</li> <li>– wspieranie ofiar przemocy słownej, fizycznej, seksualnej i cyberprzemocy</li> <li>– wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia</li> <li>– eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, funkcjonariusze policji i straży miejskiej, specjaliści</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	<p>uczniów (profilaktyka uniwersalna)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– systematyczne dyżury nauczycieli oraz monitoring wizyjny miejsc wskazanych przez uczniów, jako niebezpieczne (toalety, szatnie, korytarze, boisko szkolne i inne)</li> <li>– promowanie pozytywnych wzorców osobowych</li> <li>– zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole</li> <li>– kształtowanie właściwych nawyków i postaw uczestnika ruchu drogowego</li> <li>– próbna ewakuacja szkoły</li> <li>– uświadomienie zasad bezpiecznego zachowania się podczas ferii i wakacji</li> <li>– poznanie sposobów przeciwdziałania zagrożeniom i pułapkom współczesnego świata takim jak: nikotyna, alkohol, narkotyki, sekty, terroryzm, Internet, patologie w rodzinie, depresje, AIDS, HIV, substancje psychotropowe, środki zastępcze oraz nowe substancje psychoaktywne, zagrożenie epidemiologiczne</li> <li>– przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych</li> <li>– kształcenie umiejętności racjonalnego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych</li> <li>– kształcenie umiejętności właściwego korzystania z metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne</li> <li>– przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym</li> <li>– kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach</li> <li>– uświadomienie o działalności grup destrukcyjnych (sekty, subkultury)</li> <li>– edukacja uczniów na temat wpływu nowoczesnych technologii na ich życie i psychikę</li> <li>– wyrobienie w uczniach nawyku selektywnego korzystania z informacji znalezionych w sieci</li> <li>– diagnozowanie miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole (badania ankietowe)</li> <li>– wskazywanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów</li> <li>– monitorowanie agresji i przemocy</li> </ul>		
--	---	--	--

	<p>w szkole</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przeciwdziałanie wykorzystywaniu uczniów (nietykalności cielesnej)</li> <li>– kształtowanie postawy tolerancji i otwartości wobec innych w celu zapobiegania dyskryminacji i rasizmowi</li> <li>– uświadamianie obowiązku przestrzegania prawa i konsekwencji za jego nieprzestrzeganie</li> <li>– prowadzenie pogadank profilaktycznych na temat prawidłowego używania portali społecznościowych i komunikatorów</li> <li>– uświadamianie uczniom, iż w Internecie nie są anonimowi i bezkarni</li> <li>– zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych</li> <li>– integrowanie dzieci z uczniami pochodzącymi z innych państw, integrowanie dzieci z osobami niepełnosprawnymi</li> <li>– doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i czynników chroniących oraz właściwego oceniania poziomu zagrożenia</li> <li>– rozwijanie umiejętności proszenia o pomoc w trudnych sytuacjach</li> <li>– rozpowszechnianie informacji o możliwości skorzystania z pomocy wychowawców, pedagogów, psychologa oraz innych nauczycieli</li> <li>– rozpowszechnianie informacji o instytucjach, które udzielają wsparcia dzieciom i młodzieży</li> <li>– rozpowszechnianie informacji o telefonach zaufania, pod którymi można uzyskać pomoc w sytuacjach kryzysowych</li> <li>– wdrażanie zasad właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, wybuchowymi, toksycznymi, nieznanego pochodzenia i przeznaczenia, niewybuchami i niewypałami</li> <li>– wdrażanie zasad właściwego zachowania się w przypadku działań terrorystycznych</li> <li>– przypomnienie nauczycielom procedur zachowań w sytuacjach zagrożeń, sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych</li> </ul>		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– przeprowadzenie godzin wychowawczych na temat czynników warunkujących bezpieczeństwo w szkole, procedur zachowania w sytuacji nadzwyczajnej oraz obowiązków wynikających z poszanowania drugiego człowieka</li> <li>– rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych (w miarę potrzeb)</li> </ul>		
Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców, prawnych opiekunów wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi i nadzwyczajnymi (zagrożenie epidemiologiczne, substancje psychotropowe, środki zastępcze oraz nowe substancje psychoaktywne, alkohol, papierosy, narkotyki, sekty i subkultury)</li> <li>– wzbogacanie wiedzy o prawidłowym rozwoju dzieci i młodzieży</li> <li>– udostępnienie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych na tematy związane ze zdrowiem fizycznym i psychicznym, z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży (alkohol, substancje psychotropowe, środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne, multimedia, próby samobójcze, samookaleczenia, sekty)</li> <li>– uświadomienie rodzicom potrzeby kontrolowania tego, co dziecko czyta, ogląda, w jakie gry komputerowe gra oraz ile czasu spędza przed komputerem</li> <li>– wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez udzielanie informacji i prowadzenie konsultacji</li> <li>– organizowanie i realizowanie zajęć edukacyjnych - wychowanie do życia w rodzinie</li> </ul>	wszyscy nauczyciele specjaliści – Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna pedagog, pedagog specjalny, psycholog, funkcjonariusze policji, straży miejskiej	W miarę potrzeb
Zminimalizowanie zjawiska wagarów.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– monitorowanie nieusprawiedliwionych nieobecności</li> <li>– rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej</li> <li>– motywowanie do uczestnictwa w lekcjach</li> <li>– kształtowanie pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych</li> <li>– wspomaganie w sytuacjach</li> </ul>	wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	Cały rok szkolny

	problemowych (m. in.: problemy z nauką, problemy rówieśnicze, rodzinne)		
Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, spektaklach profilaktycznych, debatach, kampaniach, konkursach</li> <li>– propagowanie wśród uczniów, rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia fizycznego i psychicznego</li> <li>– realizacja programów profilaktycznych</li> <li>– współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień</li> <li>– podnoszenie kompetencji rodziców lub prawnych opiekunów w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych i właściwych sposobów reagowania</li> <li>– upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych, liniach pomocowych, stron internetowych dla uczniów i rodziców</li> <li>– monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia ich kompetencji wychowawczych</li> <li>– upowszechnianie informacji z zakresu profilaktyki wśród uczniów</li> <li>– pedagogizacja rodziców na różne tematy profilaktyczne</li> <li>– realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego i promocji zdrowia psychicznego ( w przypadku zniesienia stanu epidemiologicznego)</li> <li>– promowanie zdrowego stylu życia oraz aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu spędzanego poza terenem szkoły</li> <li>– propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania się</li> <li>– propagowanie wiedzy dotyczącej zaburzeń odżywiania</li> <li>– rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem</li> <li>– przekazywanie informacji i kształtowanie prawidłowych nawyków związanych z bezpiecznym funkcjonowaniem w czasie epidemii</li> <li>– wzmacnianie norm przeciwnych stosowaniu cyberprzemocy i używaniu</li> </ul>	wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, specjaliści	Według potrzeb

	<p>środków oraz substancji uzależniających oraz wzmacnianie postaw odrzucających środki uzależniające</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych</li> <li>- upowszechnianie wiedzy o wczesnej interwencji, adresowanej do okazjonalnych użytkowników substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych</li> <li>- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (profilaktyka selektywna)</li> <li>- współpraca z instytucjami i organizacjami wspomagającymi wychowawczą i profilaktyczną rolę szkoły (spotkania, prelekcje, warsztaty, bieżąca wymiana informacji)</li> <li>- reagowanie na próby eksperymentowania ze środkami uzależniającymi zgodnie z opracowanymi procedurami i strategiami</li> <li>- wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów</li> <li>- propagowanie działań przeciwdziałających używaniu substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych poprzez tworzenie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (w razie potrzeby)</li> </ul>		
<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- monitorowanie nasilenia zjawiska agresji i przemocy w szkole (badanie ankietowe - klasy 4 -8)</li> <li>- monitorowanie występowania w populacji uczniów zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie alkoholu, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, sterydów i anaboliów, nadużywanie technologii cyfrowej, cyberprzemoc (badanie ankietowe - klasy 4 - 8)</li> <li>- monitorowanie występowania wśród uczniów zjawiska wagarów</li> <li>- ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu</li> </ul>	<p>pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy</p>	<p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p> <p>wrzesień</p>

	<p>wychowawczo – profilaktycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– prowadzenie badań ankietowych wśród rodziców uczniów (przemoc w szkole, palenie papierosów przez uczniów, spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie anaboliów i sterydów)</li> <li>– przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów celem rozpoznania czynników chroniących i czynników ryzyka</li> <li>– prowadzenie badań ankietowych wśród nauczycieli celem rozpoznania występujących na terenie szkoły zagrożeń (przemoc w szkole, palenie papierosów przez uczniów, spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie anaboliów i sterydów)</li> <li>– monitorowanie, jakości nauczania zdalnego (w przypadku wprowadzenia nauczania zdalnego)</li> </ul>		
<p>Udzielenie pomocy w sytuacji trudnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w sytuacjach trudnych</li> <li>– wspieranie rodziców uczniów w sytuacjach trudnych</li> <li>– wspieranie w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych, emocjonalnych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdami rodziców za granicę w celach zarobkowych, przemocą w rodzinie, rozstaniem się rodziców, chorobą członka rodziny, a także żałobą i inne</li> <li>– reagowanie na sygnały dotyczące przemocy, zakładanie „Niebieskich Kart”</li> <li>– współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny</li> <li>– wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych</li> <li>– wspieranie rodziców ucznia, u którego rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych lub innych występowania zachowań ryzykownych (profilaktyka wskazująca)</li> <li>– udostępnienie na terenie szkoły tzw. anonimowej skrzynki na sygnały</li> <li>– diagnozowanie rodzaju występujących zaburzeń, sytuacji rodzinnej uczniów przejawiających problemy w nauce</li> <li>– utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami dzieci, które przejawiają trudności w nauce</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– utrzymywanie stałego kontaktu z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, która udziela nauczycielom wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia.</li> </ul>		
<b>SFERA ROZWOJU FIZYCZNA</b>			
CELE CZĄSTKOWE	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
<p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie.</p> <p>Przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się epidemii i innych chorób zakaźnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych</li> <li>– stosowanie się do procedur związanych z sytuacją epidemiczną</li> <li>– zapoznanie uczniów z instrukcją prawidłowego mycia rąk oraz wskazanie plakatów informujących o właściwym sposobie mycia / dezynfekcji rąk</li> <li>– wyrabianie nawyków prawidłowego czyszczenia zębów i okresowa fluoryzacja</li> <li>– uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji</li> <li>– nawiązanie współpracy z rodzicami uczniów w celu budowy postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia: udostępnienie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży (alkohol, substancje psychoaktywne, multimedia, cyberprzemoc, okaleczanie się, próby samobójcze, sekty)</li> <li>– aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych i zdrowotnych, spektaklach profilaktycznych, debatach (alkohol, papierosy, narkotyki, substancje psychotropowe, środki zastępcze oraz nowe substancje psychoaktywne, Internet, hazard, cyberprzemoc, sekty i subkultury)</li> <li>– wdrażanie do rozumienia zmian zachodzących w okresie adolescencji oraz akceptowania własnej płciowości</li> <li>– promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej</li> <li>– kształtowanie wśród uczniów świadomości zależności między</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, specjaliści - zatrudnieni przez Urząd Miasta Tychy, pracownicy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, funkcjonariusze policji, higienistka szkolna</p>	<p>Cały rok szkolny</p>



	<p>zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, a społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie wśród uczniów świadomości wpływu stresu, deficytu snu na zdrowie fizyczne i psychiczne</li> <li>– dbanie o higienę osobistą i estetykę wyglądu wśród uczniów</li> <li>– omawianie zagadnień dotyczących dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach przyrody, biologii, chemii, treningach</li> <li>– zwracanie uwagi na utrzymywanie prawidłowej postawy ucznia w ławce i przy stole</li> <li>– savoir – vivre przy stole: o kulturalnych nawykach podczas jedzenia. Pogadanki w klasach oraz modelowanie zachowań uczniów podczas spożywania posiłków w klasie i stołówce szkolnej</li> <li>– promowanie zdrowego odżywiania: realizacja projektu Agencji Rynku Rolnego „Warzywa i owoce w szkole”, realizacja projektu Agencji Rynku Rolnego „Szkłanka mleka”</li> </ul>		
<p>Stworzenie optymalnych warunków dla harmonijnego rozwoju psychofizycznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zapewnienie najlepszych z możliwych warunków do trenowania i uprawiania sportu</li> <li>– motywowanie uczniów do podnoszenia sprawności fizycznej i akcentowanie potrzeby aktywnego spędzania wolnego czasu</li> <li>– zachęcanie uczniów do brania udziału w zawodach sportowych</li> <li>– propagowanie aktywności fizycznej poprzez umieszczanie na stronie internetowej i Facebooku szkoły zdjęć i notatek z zawodów</li> <li>– kształtowanie potrzeby samodoskonalenia i postawy fair- play</li> <li>– wdrażanie do realizacji celów osobistych i zespołowych, promowanie szczególnych osiągnięć w tym zakresie</li> <li>– ukształtowanie potrzeby i nawyków ruchu, aktywności fizycznej</li> <li>– uświadamianie ryzyka związanego z różnymi rodzajami aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń niesionych przez zachowania niesportowe</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele, trenerzy</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

SFERA ROZWOJU DUCHOWA (WARTOŚCI SPOŁECZNE)			
CELE CZĄSTKOWE	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– przekazywanie wiedzy o kraju i najbliższym otoczeniu</li> <li>– poszerzanie zdolności rozumienia ciągłości rozwoju kultury narodowej i jego historycznych kontekstów; dostrzegania w historii i kulturze korzeni tożsamości narodowej</li> <li>– zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową</li> <li>– kultywowanie tradycji i obrzędowości narodowej, lokalnej i szkolnej</li> <li>– zaznajomienie z dziedzictwem cywilizacyjnym Europy</li> <li>– wpajanie patriotyzmu lokalnego</li> <li>– wpajanie szacunku wobec symboli narodowych, tradycji</li> <li>– kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji</li> <li>– organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi</li> <li>– organizowanie konkursów historycznych</li> <li>– promowanie wiedzy o kraju i regionie poprzez organizację wystaw</li> <li>– udział pocztów sztandarowych w uroczystościach państwowych</li> <li>– ułatwianie uczniom rozumienia aktualnych wydarzeń społecznych</li> <li>– nawiązywanie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną, odnową i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w kraju i regionie</li> <li>– promowanie sylwetki patrona szkoły w środowisku szkolnym (zaznajamianie uczniów z kontekstem biograficznym i historycznym podczas lekcji: języka polskiego, historii)</li> <li>– promowanie szkoły m. in. zamieszczanie logo szkoły na stronie szkoły, ulotkach i itp.</li> </ul>	nauczyciele historii wos-u i inni nauczyciele	Cały rok szkolny
Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska ożywionego i nieożywionego</li> <li>– uświadomienie wpływu przyrody na życie ludzi, zwierząt i roślin</li> <li>– tworzenie warunków do poznawania</li> </ul>	wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny

<p>Wypracowanie nawyków poszanowania dla środowiska przyrodniczego.</p>	<p>współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn i skutków ingerencji człowieka w świat przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ukazywanie znaczenia przeprowadzania akcji ekologicznych</li> <li>- wskazanie możliwych zagrożeń cywilizacyjnych (pożary, powódzie, susze, wichury, epidemie) i sposobów reagowania na nie</li> <li>- wskazanie możliwych zagrożeń wynikających ze stanu epidemiologicznego</li> <li>- rozwijanie wrażliwości na wartości związane ze środowiskiem przyrodniczym</li> <li>- kształtowanie poszanowania dla wszystkich form życia</li> <li>- kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo skutkowego</li> <li>- zachęcanie do osobistego uczestnictwa w ochronie przyrody</li> </ul>		
<p>Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie postawy proekologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podnoszenie wiedzy z zakresu ekologii na przedmiotach szkolnych</li> <li>- propagowanie proekologicznego sposobu myślenia oraz aktywności</li> <li>- motywowanie do samodzielnego poszukiwania informacji o środowisku w najbliższej okolicy</li> <li>- inicjowanie i realizowanie w najbliższym środowisku działań korzystnych dla przyrody</li> <li>- zaangażowanie uczniów w działania na rzecz poprawy, jakości środowiska poprzez udział w programach, kampaniach, akcjach i inicjatywach proekologicznych</li> <li>- wyrabianie nawyków segregowania odpadów</li> <li>- informowanie uczniów o punktach zbierania odpadów niebezpiecznych dla środowiska</li> <li>- promowanie akcji „Sprzątanie świata”</li> <li>- wyrabianie wśród uczniów nawyku racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi</li> <li>- promowanie akcji oddawania niepasujących ubrań potrzebującym</li> <li>- położenie nacisku na racjonalne robienie zakupów np. odzież, sprzęty AGD i RTV itp.</li> <li>- nawiązanie współpracy z fundacjami oraz o</li> <li>- rganizacjami ekologicznymi</li> </ul>	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji o dalszej edukacji.</p> <p>Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zapoznanie ze ścieżką edukacyjną po szkole podstawowej oraz systemem rekrutacji</li> <li>– udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych</li> <li>– udział w Targach Edukacyjnych</li> <li>– organizacja spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych</li> <li>– udział uczniów w zajęciach organizowanych przez firmy zewnętrzne</li> <li>– wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych</li> <li>– wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, takich jak: zdrowie, uzdolnienia, zainteresowania, predyspozycje charakterologiczne, uwarunkowania ekonomiczne i zapotrzebowanie rynku pracy</li> <li>– uczenie zarządzania sobą w czasie</li> <li>– kształtowanie właściwej postawy wobec pracy</li> <li>– kształtowanie umiejętności przydatnych w odnalezieniu się w dynamicznie zmieniającym się rynku pracy</li> <li>– rozwijanie umiejętności doskonalenia zawodowego</li> <li>– uświadamianie rodzicom potrzeby wspierania dziecka na drodze poszukiwania informacji możliwych formach dalszego rozwoju osobistego i zawodowego</li> </ul>	<p>pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, specjaliści, doradca zawodowy</p>	<p>Według potrzeb</p>
--	---	---	-----------------------

## EWALUACJA

Ewaluacja Programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- Stałą obserwację
- Analizę dokumentacji klasowej i szkolnej
- Ocenę ilości i jakości prac wykonanych przez uczniów
- Frekwencję na zajęciach organizowanych przez szkołę
- Ankiety dla uczniów dotyczące bezpieczeństwa uczniów w szkole
- Ankiety dla uczniów dotyczące czynników chroniących i czynników ryzyka (alkohol, papierosy, multimedia, substancje psychotropowe, środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne)
- Ankiety dla uczniów dotyczące uzależnień od substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- Ankiety dla rodziców dotyczące problematyki bezpieczeństwa uczniów w szkole oraz profilaktyki i wychowania
- Ankiety dla rodziców dotyczące zmian w programie wychowawczo-profilaktycznym
- Ankiety dla nauczycieli dotyczące problematyki bezpieczeństwa uczniów w szkole oraz profilaktyki i wychowania

- Analizę trudności wychowawczych przeprowadzona przez pedagogów i psychologa szkolnego na podstawie danych zebranych od rodziców i wychowawców klas
- Wywiady, rozmowy

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny będzie poddany ewaluacji na zakończenie każdego roku szkolnego poprzez diagnozę wybranych obszarów.

#### **CELE EWALUACJI**

- zapewnić ciągłość i stałość realizacji wartości uniwersalnych
- zapewnić programowi plastyczność stosownie do zmian realiów, w których jest realizowany

#### **UWAGI KOŃCOWE**

1. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły stanowi podstawę do opracowania programów wychowawczych dla poszczególnych klas.
2. Klasowe programy wychowawczo-profilaktyczne są wdrażane do realizacji po wcześniejszym zasięgnięciu opinii rodziców.
3. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny będzie realizowany w latach 2022-2023.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 12 września 2022 r. i Radę Pedagogiczną w dniu 14 września 2022 r.